

9.6.2014

Mika Penttilä
Fingrid Oyj
PL 530
00101 Helsinki

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA 110 KV VOIMAJOHDON SISÄÄNVETO LAVIANVUOREEN -HANKKEESEEN

HANKE

Fingrid Oyj suunnittelee 110 kV voimajohdon rakentamista pääosin uuteen maastokäytävään Lempäälän itäosassa (uuden johtokäytävän leveys 46 m), Valkeakosken pohjoisosassa (uuden johtokäytävän leveys 52 m) sekä nykyiseen voimajohtokäytävään Kangasalalla (johtokäytävä levenee 72 metristä 110 metriin). Voimajohto ylittää seututie 130:n Lempäälässä. Voimajohdon pituus on 6,7 kilometriä, ja se muodostaa 33 hehtaaria uutta voimajohtokäytävää. Hankkeen tarkoitus on kääntää Tampereen suunnan Multisilta - Tikinmaa -voimajohdot kulkemaan Lavianvuoren sähköaseman kautta (sisäänveto Lavianvuoreen), joka sijaitsee Valkeakosken ja Kangasalan rajalla. Tikinmaan sähköasema puretaan.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Fingrid Oyj on pyytänyt 11.10.2014 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarpeesta hankkeessa.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen ja neuvottelut viranomaisten kanssa

Hankkeesta vastaavaa ja viranomaisia kuultiin neuvottelussa 19.2.2014, jossa Fingrid Oyj:n konsultti FCG Suunnittelu ja Tekniikka esitteli hankkeen ympäristöselvitysluonnosta (FCG P21978, 6.2.2014). Valkeakosken kaupungin ja Lempäälän ja edustajien näkemykset kirjattiin neuvottelumuistioon, joka on ympäristöselvityksen (23.4.2014) liitteenä. Valmiista ympäristöselvityksestä ELY-keskus pyysi kirjallisesti lisäksi Pirkanmaan liiton ja Kangasalan kunnan näkemykset.

Hankkeesta vastaavan mukaan virkistysreitit ja voimajohdon yhteensovittamista tarkastellaan voimajohdon yleissuunnitteluvaiheessa, jolloin mm. pylväspaikat määritetään.

Valkeakosken kaupungin edustaja esitti ympäristöselvityksen ja sen esittelyn perusteella, että voimajohdon sijoituspaikka on Valkeakoskella järkevä maankäytön sekä luonto- ja ympäristövaikutusten kannalta.

Pirkanmaan liitto, 19.5.2013. Lavianvuoren sisäänveto -hankkeen suunnittelu tulee yhteen sovittua Pirkanmaan maakuntavaltuuston (MKV 28.4.2014) hyväksymän Pirkanmaan maakuntakaava 2040 -maankäyttövaihtoehtojen perusratkaisun kanssa. Perusratkaisussa yhdyskuntarakenteen kehittymistä edistetään maantien 130 varrella vaihtoehdon Aurinko 1 mukaisesti ja maantien 130 Lempäälä-Valkeakoski ja Marjamäen rooli yhdyskuntarakenteessa tutkitaan tarkemmin. Voimalinja tulisi kulkemaan Pirkanmaan 1.maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisen alueen läpi, jolla on erityistä ulkoilunohjaustarvetta (MU-alue), sekä seudullisesti merkittävän ulkoilureitin poikki. Suunnittelussa nämä seikat tulee huomioida siten, että haitta olisi mahdollisimman vähäinen.

Suunnitellulta voimajohtoreitiltä on laadittu Pirkanmaan maakuntamuseon edellyttämä muinaismuistoinventointi (Mikroliitti Oy, 2013).

Hankkeesta vastaavan selvitys ympäristövaikutuksista

Hankkeesta vastaava on teettänyt FCG Oy:lla ympäristöselvityksen (23.4.2014) voimajohtohankkeesta. Ympäristöselvityksessä on kuvattu hanke, sen vaikutusalueen ympäristö sekä arvio hankkeen vaikutuksista (maankäyttö ja asutus, ympäristö- ja luonnonsuojelu, maisema ja kulttuuriperintö). Selvityksen kohdassa Johtopäätökset ja suositukset on tarkasteltu haitallisten vaikutusten estämistä hankkeen suunnittelussa ja rakentamisen aikana siten, että viranomaisten näkemykset selvityksestä on otettu huomioon.

HANKKEEN TODENNÄKÖISET TUNNISTETUT MERKITTÄVÄT HAITALLISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Pirkanmaan ELY-keskus on tunnistanut käytettävissä olevien tietojen perusteella hankkeen todennäköisiä haitallisia vaikutuksia ja tarkastellut niiden merkittävyyttä suhteessa YVA-lain soveltamisalan tarkoittamaan merkittävyyteen. Todennäköisiä YVA-lain 2 §:ssä määriteltyjä ympäristövaikutuksia on tunnistettu erityisesti YVA-asetuksen 7 § näkökulmista, jotka liittyvät hankkeen kokoon, sijaintiin ja ominaisuuksiin.

Yhdyskuntarakenne, rakennukset

Valmisteilla oleva maakuntakaava 2040 ja sitä tarkentavat Valkeakosken yleiskaavat edellyttävät voimajohtohankkeen yhteensovittamista maantie 130 varteen jo alustavasti osoitellulla ja hyväksytyllä aluekehityksen painopistealueella, mutta käytettävissä olevilla tiedoilla ei ole tunnistettavissa merkittäviä haittoja maankäyttöön.

Hanke sijoittuu Pirkanmaan 1. maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamisen tarvetta (MU 006). Uusi voimajohtokäytävä risteää viherkäytävän ja seudullisesti merkittävän ulkoilureitin (Pirkan Taival) Pyörönmaan alueella.

Voimajohtoreitti muuttaa lähimaisemaa Pirkanmaan 1. maakuntakaavaa vastaavan seudullisen ulkoilureitin ja Valkeakosken kaupungin Roukon ulkoilureitistön kohdalla, joka on kaupungin ulkoilun pääreitti ja kuntorata. Pirkan taival ja Roukon reitistö ovat ympäristövuotisesta vilkkaassa käytössä. Noin vuoden kestävä voimajohto-hankkeen rakentaminen voi haitata reittien käyttöä.

Lisäksi ulkoilureitteihin kohdistuu yhteisvaikutuksia nykyisistä ja uusista Tikinmaa - Lavianvuori -voimajohdoista ja uudesta sähköasemasta (4 kpl, Fingrid Oyj, Elenia Oy) sekä olemassa olevasta etelä-pohjoissuuntaisesta voimajohtokäytävästä, joka myös risteää ulkoilureitistöä useassa kohdin Valkeakosken ja Kangasalan rajan tuntumassa.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Maakuntakaavassa on osoitettu viherkäytävään seudullinen ulkoilureitti laajan väestön käyttöön osaltaan edistämään kansanterveyttä väestötasolla ja tasapuolisia mahdollisuuksia virkistykseen.

Valkeakosken kaupungin (asukasluku noin 21 000) Roukon kuntorata risteää jo nyt useassa kohdin voimajohtokäytäviä, joten uusi hanke heikentäisi niiden ympäristön laatua asukkaiden kannalta.

Ulkoilureitteihin kohdistuisi hankkeesta uusi häiritsevä elementti, joka heikentää niiden laatua. Uudet haitat ja yhteisvaikutukset kohdistuvat laajaan väestöön, joten haitat eivät olisi vähäisiä.

Luonnon monimuotoisuus, eliöt ja kasvillisuus

Suunniteltava hanke pienentää liito-oravan esiintymisalueita ja voimajohtolinjalla on liito-oravan kulkuyhteyskohtia, joiden heikentäminen aiheuttaisi merkittävää haittaa.

Kulttuuriperintö

Muinaismuistoinventoinnit hankealueelta on jo tehty, ja sen mukaan hankealueella on yksi kiinteä muinaismuisto, Pyörökosken historiallinen rajamerkki. Vaikka voimajohton pylväspaikkoja ja työnaikaisia rakentamisalueita ei ole vielä yksityiskohtaisesti suunniteltu, on todennäköistä, että rajamerkille ei aiheutuisi merkittävää haittaa.

RATKAISU

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettäviin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin edellä tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaiku-

tuksia. Harkittaessa lain mukaan vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

YVA-asetuksen hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä on aina sovellettava vähintään 220 kilovoltin maanpäällisiin voimajohtoihin, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Hankkeen voimajohto jää nimellisjännitteeltään ja johtopituudeltaan pienemmäksi YVA-asetuksen hankeluettelossa mainittuun hankkeeseen nähden.

Hanke sijoittuu pääosin uuteen johtokäytävään. Hankkeen luontoarvioihin kohdistuvat haitat voivat todennäköisesti olla merkittäviä tiedossa olevilla liito-oravan kulkuyhteysreiteillä poikkisuunnassa voimalinjaan nähden, mikäli niitä ei oteta huomioon pylvässijoittelussa ja puuston hoidossa.

Maakuntakaavojen ja osayleiskaavojen mukaiseen nykyiseen maankäyttöön kohdistuisi haitallisia vaikutuksia seudullisen ulkoilureitin ja kaupungin ulkoilun pääreitistön kohdalla. Rakentamisaikaiset haitat olisivat suhteellisen lyhytaikaisia, mutta laajan väestön ulkoiluun ja virkistykseen varatun alueen lähimaiseman heikentyminen olisi todennäköisesti pysyvää.

Hankkeen todennäköiset merkittävät ja muutoin haitalliset ympäristövaikutukset eivät vastaa kokonaisuutena YVA-lain tarkoittamia yksittäistapauksen todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia vaikutuksia. Tällä tarkoitetaan, että hankkeesta ei aiheudu todennäköisesti laadultaan tai laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka ovat kokonaisuutena rinnastettavissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa mainittujen hankkeiden merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne sekä yhteisvaikutukset nykyisten voimalinjojen ja sähköaseman kanssa.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Hankkeesta vastaavan on oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista. Eri-tyisesti hankkeesta vastaavan tulee ottaa hankkeen jatkosuunnittelussa ja osallistumisessa huomioon seuraavat ympäristöselvityksessäkin esille tuodut ympäristövaikutukset ja niiden estäminen ja lieventämisen selvitystarpeet.

Luontoarvioihin kohdistuvat haitat eivät todennäköisesti ole merkittäviä, mikäli liito-oravan tiedossa olevilla kulkuyhteysalueilla huolehditaan liito-oravalle sopivan puuston ylläpitämisestä. Maakuntakaavan seudulliseen ulkoilureitin lähimaisemaan ja kaupungin tärkeään ulkoilureitistöön kohdistuvia haittoja on tarpeen selvittää ja selvityksen perusteella suunnitella haittojen estäminen ja lieventäminen. Kiinteä muinaismuisto on otettava huomioon pylväiden ja työnaikaisten teiden sijoittamisessa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6, 19 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7, 25 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 § 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Yksikönpäällikön sijainen

Auli Suvanto

Ylitarkastaja

Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) Valkeakosken kaupungin, Lempäälän ja Kangasalan kuntien virallisilla ilmoitustauluilla, ja päätös on nähtävillä Valkeakosken kaupunki, Sääksmäentie 2, Lempäälän kunnan palvelupiste, Tampereentie 8 ja Kangasalan kunta, Kunnantie 1. Päätös on sähköisesti nähtävillä Pirkanmaan ELY-keskuksen kotisivulla www.ymparisto.fi

TIEDOKSI

Valkeakosken kaupunki
Lempäälän kunta
Kangasalan kunta
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö
Suomen ympäristökeskus

LIITE Valitusosoitus

LISÄTIEDOT Ylitarkastaja Leena Ivalo, p. 0295 036 000

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta,
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan sekä
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiamiehen valtakirja sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä, riippumatta toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00–16:15.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
puhelinvaihte: 010 36 42200 tai 0100 86 330
telekopio: 010 36 42269
sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

1.1.2014 lukien oikeudenkäyntimaksu on 97 euroa.

